

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. АЛЬ-ФАРАБИ

ГЕОГРАФИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ

II ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2015 жыл, 7-17 сәуір

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференциясының

МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2015 жыл, 13-16 сәуір

II МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 7-17 апреля 2015 года

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции студентов и молодых ученых
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 13-16 апреля 2015 г.

II INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 7-17 April, 2015

MATERIALS

of the International Scientific Conference of
Students and Young Scientists
«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, April 13-16, 2015

Редакция алқасы:

г.ғ.д., профессор, география және табиғатты пайдалану факультетінің деканы
Сальников В.Г.

PhD доцент м.а. *Асылбекова А.А.*, г.ғ.д., профессор *Нусіпова Г.Н.*

т.ғ.д., профессор *Касымканова Х.М.*, г.ғ.к. *Базарбаева Т.А.*

т.ғ.к., доцент *Артемов А.М.*, т.ғ.к., профессор м.а. *Абдрахимов Р.Г.*

«Фараби элемі» студенттер мен жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конференциясының материалдары. Алматы, Қазақстан, 2015 жыл, 13-16 сәуір. – Алматы, 2015. – 415 б.

ISBN 978-601-04-1081-7

**КАРТОГРАФИЯ: ТЕОРИЯ ЖӘНЕ
ТӘЖІРИБЕСІ****КАРТОГРАФИЯ: ТЕОРИЯ И
ПРАКТИКА****CARTOGRAPHY: THEORY AND
PRACTICE**

Амантаева Т.Е., Алақол көлдік ойысты жазығының ресурстары.....	310
Бекенов К., К вопросу создания карт автомобильных дорог Алматинской области.....	311
Айтлесов Д.А., Шөлейттену процесінің картасын құрастыру әдісі (Қызылорда облысы мысалында).....	311
Арымбаева А., Структура земельных ресурсов Алакольской впадины и их картографирование.....	312
Бисенғалиева Ж., Жетыбай кен орнының геология сипатамасы.....	313
Әбішева Г., Международный транзитный коридор «западная европа-западный китай».....	314
Камзина А., Картографиялайтың нысандардың экологиялық жағдайы (Доссор және Мақат кен орындары мысалында).....	314
Койтанов Б., Методы геодинамического мониторинга изменения рельефа в горно-промышленных районах.....	315
Маметова А.Р., Геосистемы национального парка алтын-эмель и их картографирование.....	316
Рахимбекова А.Б., Классификация техногенных форм рельефа центрального Казахстана.....	317
Сабырғалиев Н., Актуальность геодинамического мониторинга в районах разработки нефти и газа.....	318
Айдарханов Б.Ж., Жаз мәліметтері негізінде өзен алабтарын анықтау әдістері.....	319
Кәдірқұлов Н.Ә., Жер бедерінің үш өлшемді үлгісін құрастыру әдістемесі (Қаратау жотасы мысалында).....	319
Уркимбаева С., К вопросу проектирования и составления карт соляных озер Павлодарской области.....	320
Умурзакова Ж., Хромтау қаласының экономикалық даму ерекшелігі.....	321

**ГЕОИНФОРМАТИКА: ТЕОРИЯ
ЖӘНЕ ТӘЖІРИБЕСІ****ГЕОИНФОРМАТИКА: ТЕОРИЯ И
ПРАКТИКА****CARTOGRAPHY:
THEORY AND PRACTICE**

Mussayeva A.T., Contemporary problems of spatial data related to linked.....	322
Огунбақызу А., Flow maps.....	326
Rakhymbay Z.S., Kurmasheva A.Zh., Rule-based annotation.....	327
Ахметсафина Ж., ГАЖ бағдарламасында эолдық процесін картографиялау.....	328
Байдрахманова Г., Мұғалжар жотасының сандық үлгісін құрастыру әдісі.....	329
Габденов Н., SURFER 9 бағдарламасымен жер бедерінің 3d үлгісіндегі картаны құрастыру.....	330
Жайлаубаева Г., Ақтөбе облысының мұнай кен орындарының аймақтық ерекшеліктері.....	331
Кішібекова Ә.Б., Ауылшаруашылық жерлерін ғарыштық суреттер негізінде envі бағдарламасында картографиялау (Батыс Қазақстан облысы мысалында).....	331
Қайыңбаева К., Медициналық қызмет көрсету саласын картографиялық модельдеу, территорияны урбандандыру (Алматы қаласының маңы негізінде).....	332
Мансуров М.М., Составление цифровой карты кампуса «КАЗГУГРАД».....	333
Оғазова Б.Ғ., ГАЖ технологиясын қолдану арқылы жамбыл облысын топырақтық картографиялау.....	333
Токбергенова А., Алматы облысының еңбек ресурстары және оларды картографиялау.....	334
Шакиева Г., Развитие космических технологий в Республике Казахстан.....	335

**ГЕОДЕЗИЯ: ТЕОРИЯ ЖӘНЕ
ТӘЖІРИБЕСІ****ГЕОДЕЗИЯ: ТЕОРИЯ И
ПРАКТИКА****GEODESY:
THEORY AND PRACTICE**

Абдықадыров Е.К., Алматы-Қорғас Тас жолы құрылысындағы Геодезиялық жұмыстар.....	336
Ақиқат А., Алматы облысындағы автомобиль жолдарын салудағы геодезиялық жұмыстар.....	337
Биримжанов А., Елді мекеннің дамуын ескере отырып, жаңалық ауылының бас жоспарын жаңартуға арналған геодезиялық мониторинг әдістерін жетілдіру.....	338
Борантаева А., Үлкен мегаполистердегі құрылыс және ғимараттардың инженерлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған геодезиялық жұмыстардың технологияларын жетілдіру.....	339
Булар С., Сущность и виды геодезических съемочных сетей.....	340
Әбдібай К.Ж., Алматы қаласының жаңа шекараларын бекіту мақсатында жүргізілетін топографо-геодезиялық Жұмыстар.....	340
Жансейтов М., Юлдашев Ш.Т., Применение ЦФС РНОТОМОД в учебном процессе.....	341
Пак С., Современное состояние картографо-геодезического производства в Республике Казахстан.....	342
Сыдыкова М., История развития космической геодезии.....	343
Тәжиев Е., Ең үздік геодезиялық топ 2015.....	344
Шакиева Г., Современное понимание роли и места геодезической науки в развитии современного общества.....	344

**ІШКІ ТУРИЗМ: ҚАЗІРГІ КҮЙІ,
МӘСЕЛЕЛЕРІ
ЖӘНЕ БОЛАШАҒЫ****ВНУТРЕННИЙ ТУРИЗМ:
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ,
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ****DOMESTIC TOURISM:
PRESENT STATE, PROBLEMS
AND PROSPECTS**

Молдабаева Б., Алматы қаласындағы SPA-туризмнің дамуы.....	346
Арынбекова. Қ., Жамбыл облысындағы танымдық туризмнің даму болашағы.....	347
Дауқараева. Ж., Қызылорда облысындағы экологиялық туризмді дамыту.....	348
Қарагойшиева І. Атырау облысының туристік әлеуеті.....	349
Айтуарова А., Современное состояние детско-юношеского туризма в Казахстане.....	350
Әкіман Ж., Қазақстан республикасы туризм нарығы және оның дамуындағы маркетингтік қызметтер.....	351

анализді қайталап жасамау; сақтандыру компанияларының өз тұтынушылары туралы мәліметті автоматты түрде алу [3].

Бұл жұмыстың басты мақсаты Алматы қаласы маңындағы медициналық мекемелердегі географиялық ақпараттық жүйелердің жұмыс істеу қарқындылығын анықтау, сонымен қатар медициналық мекемелердің жұмысын географиялық ақпараттық технологиялар арқылы халық үшін тиімді пайдалану жолдарын көрсету. Географиялық ақпараттық жүйелердің медицинада қолдану тиімділігі өте зор. Бұндай бағдарламалар тек қана уақытты үнемдеп қана қоймай, медициналық қызмет көрсету сапасын едәуір жақсартуға мүмкіндік береді.

Әдебиеттер

1. <http://medical-diss.com/medicina/nauchnoe-obosnovanie-primeneniya-gis-tehnologiy-v-epidemiologicheskoy-nadzore-zabrushnyy-ozom>
2. WWW.dataplus.ru/news/detail.php?ID=6737
3. <http://cyberleninka.ru/article/n/opyt-sozdaniya-i-vozmozhnosti-meditsinskoy-regionalnoy-geoinformatsionnoy-sistemy-toksikologiya-rb>

СОСТАВЛЕНИЕ ЦИФРОВОЙ КАРТЫ КАМПУСА «КАЗГУГРАД»

Мансуров М.М., Казахский Национальный университет им. аль-Фараби, г. Алматы
Научный руководитель: старший преподаватель Таукебаев О.Ж.

Картография в настоящее время перешла на новый качественный уровень. В связи с развитием компьютеризации полностью изменились многие процессы создания карт. Появились новые методы, технологии и направления картографирования. Можно выделить различные направления, которыми сегодня занимается картография: цифровое картографирование, трехмерное моделирование, компьютерные издательские системы и т. д. В связи с этим появились новые картографические произведения: цифровые, (электронные и виртуальные) карты, анимации, трехмерные картографические модели, цифровые модели местности. Кроме создания компьютерных карт стоит задача формирования и ведения баз цифровой картографической информации.

Цифровые карты неотделимы от традиционных карт. Теоретические основы картографии, накопленные веками, остались прежними, изменились только технические средства создания карт. Использование компьютерной техники привело к значительным изменениям технологии создания картографических произведений. Намного упростилась технология выполнения графических работ: исчезли трудоемкие чертежные, гравировальные и другие ручные работы.

Преимуществами компьютерных технологий являются не только идеальное качество графических работ, но и высокая точность, значительное увеличение производительности труда, повышение полиграфического качества картографической продукции.

А также, настоящее время все более широкое распространение получают высокоэффективные навигационно-информационные компьютерные системы с электронными картами (ЭК). Во многих развитых странах мира начали создаваться карта кампуса университетов.

Цель работы – составление цифровой карты кампуса «КазГУград» для построения навигационно-информационной карты.

Для достижения этой цели были необходимы решить следующие задачи:

- провести сравнительные анализы методов использования ГИС и ДЗЗ при составлении цифровой карты кампуса;
- составить географическую основу из топографической карты;
- провести системный анализ собранных материалов и провести описание каждого объекта;
- обновление основу по аэрокосмическим снимкам.

Объектам исследования является территория кампуса «КазГУград».

В наши дни навигационно-информационные карты используются все чаще и пользуется огромным спросом. К ним можно отнести карты кампуса вузов, всеми любимый 2GIS которым все пользуются и другие виды карт.

При разработке цифровой карты кампуса КазГУград использовался аэроснимки Яндекс и Яндекс карта. Основной карты является Yandexmaps. Составленная карта является очень удобной и легкой в использовании, которым может воспользоваться любой человек. Информационно-навигационная карта кампуса КазГУград предназначена не только для студентов КазГУ но и для студентов других ВУЗов, для абитуриентов а так же для гостей университета.

ГАЗ ТЕХНОЛОГИЯСЫН ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ ЖАМБЫЛ ОБЛЫСЫН ТОПЫРАҚТЫҚ КАРТОГРАФИЯЛАУ

Оғазова Б.Ф., *ал-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Алматы қ.*
Ғылыми жетекшісі: аға оқытушы Таукебаев Ө.Ж.

Әртүрлі экологиялық биосфералық қызмет атқаратын топырақ жер беті экожүйесінің негізгі құрамды компоненті болып табылады. В.И.Вернадский: «Топырақ пен қоршаған ортаның өзара қарым-қатынасы көптеген геологиялық және биологиялық айналым байланысы арқылы іске асады» - деген. Өзара күрделі экологиялық байланыс нәтижесінде топырақ тірі заттың (мысалы, гумустың) геохимиялық энергиясының үлкен көлемін жинақтайды. Топырақтың алуантүрлілігі күрделі функционалды өзара байланыстың соңғы өнімі болып табылады.

Топырақ – қоғам қажеттілігінің негізгі болып табылатын ауыл ауылшаруашылық өндірісінің, жер ресурстарының нысаны. Осы ресурстарды әртүрлі биосфералық қызмет атқаратын жүйе ретінде, топырақтың жалпы жай-күйін бұзбай ландшафттық жобалау мен ландшафттарға бейімделген егіншілік және мал шаруашылығын жобалаудағы нысанға территориялық талдау жасау мақсатында тиімді қолдану өте маңызды.

Жеке табиғи-тарихи дене ретінде топырақ кеңістіктік-уақыттық жүйені құрайды және өзге табиғи денелерге және құбылыстарға функционалды тәуелді. Басқа да жүйе секілді, ол динамикалы, сол себепті қолданыстағы топырақ карталарына түзетулер енгізу, топырақ ресурстарының жағдайы туралы түсетін ақпараттарды тез арада өңдеу әдістеріне қажеттілік туады.

Жұмыстың мақсаты. Заманауи ГАЗ технологиясы негізінде Жамбыл облысының топырақ картасын құрастыру.

Бұл мақсатқа жету жолында келесідей мәселелер шешіледі:

- Жамбыл облысының топырақ жамылғысын сипаттайтын мәліметтер жинау;
- Ертеректе құрастырылған (дәстүрлі әдіспен) карталарды қордан іздеп, табу;
- 1:500 000 масштабта құрастырылатын картаның географиялық негізін жасау;
- Зерттеу нысанының топырақтарын картографиялау;
- ГАЗ технологиясы арқылы құрастырылған картаның сандық және қағаз нұсқаларын жасау.

Зерттелу нысанының сандық топырақ картасын құрастыру үшін біз осы аумақтың дәстүрлі әдіспен құрастырылған топырақ картасын таңдадық. Ол дәстүрлі әдіспен құрастырылған, қағаз күйінде болған және онда топырақтың көптеген түрлері көрсетілген. Бұл әдіспен жасалынған картаның ерекшелігі – аймақтағы әртүрлі топырақтық зерттеулердің лабораториялық талдаулар мен далалық-экспедициялық ізденіс жұмыстары арқылы жүргізілуінде.

Карта құрастыру барысында топырақты картографиялаудың заманауи әдістері қолданылды. Және ғарыштық түсіріс арқылы топырақ бірліктерінің контурларын салыстыра сәйкестендіру жұмыстары жүргізілді.

Жамбыл облысының топырақ картасы аймақта таралған топырақ сапасы туралы және олардың сол аумақта таралуы туралы ақпараттарды қамтиды. Сонымен қатар, аталмыш топырақ картасы ауыл шаруашылығын тиімді пайдалану мақсатында ландшафттық жобалаудың негізі болып табылады.

АЛМАТЫ ОБЛЫСЫНЫҢ ЕҢБЕК РЕСУРСТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫ КАРТОГРАФИЯЛАУ

Тоқбергенова А., *ал-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Алматы қ.*
Ғылыми жетекшісі: аға оқытушы Кудайберген М.К.

Экономиканың өндірістік салалары халық шаруашылығының аса маңызды өнім өндіретін өрістері болып саналады. Бұл өндіріс шаруашылықтарының дамуы мемлекеттің экономикасының көтерілуіне үлкен септігін тигізеді. Сондықтан да, шаруашылық салаларындағы еңбек ресурстарын басқару, оны ретке келтіру, нарық жағдайына бейімдеу өзекті мәселелердің бірі болып табылады.

Өндіріс шаруашылықтарында еңбек ресурстарын реттеуде тиімді заңнамалық жолмен ұйымдастыру мен әлеуметтік-экономикалық механизмдерін, мемлекет тұрғындарының жұмыспен қамтамасыз етілуін анықтау, қазіргі кездегі негізгі мәселелердің бірі болып отыр.

Тұрақты дамуға мүмкіндік беретін Қазақстан еңбек нарығында қалыптасқан жағдайларды және еңбекпен қамтамасыз ету бойынша мемлекеттік бағдарламалардың орындалуына талдау жасау арқылы осы проблемаларды шешуге ғылыми-ұйымдастырушылық және практикалық ұсыныстар әзірлеу осы жұмыстың міндеті болып табылады.

Геоақпараттық жүйелер (ГАЗ) және технологиялар бүгінгі күні ұлттық мүдделерді қамтамасыз ету мақсатында әлеуметтік-экономикалық, саяси және экологиялық дамуда, өндірістік және еңбек әлеуеті салаларында ерекше орынға ие. Бүгінгі күні геоақпараттық жүйелер және технологиялар